

περιμένει την συνέχειά του. Κι εδώ, πάντως, μπορεί ο αναγνώστης να συναντήσει τα γνώριμα στοιχεία που ήδη υπάρχουν στα προηγούμενα κείμενα του συγγραφέα. Τα όντρια, επί παραδείγματι, που παίζουν σημαντικό ρόλο στην πλοκή της αφήγησης, οι περιπέτειες της μένης και η συχνή ανάκληση του παρελθόντος. Αντίθετα ο χρόνος μέσα στον οποίο ορίζονται τα δώδεκα αφηγήματα δεν έχει πλέον την άκρως απονδρωτική δομή που είχε στα άλλα βιβλία του Μπακόλα. Είναι περισσότερο «ορθολογικά» κατανοητόν. Έλεος ή έκφραστική πληρότητα και η ύφολογική ένότητα των διηγημάτων αποδεικνύει την άλλωστε εμφανή ή γενική ώριμανση του λόγου του συγγραφέα.

Νίκος Μπακόλας: Μυθολογία (δώδεκα αλληλένδετα αφηγήματα), Έξάντας 1977

Με τό πέμπτο αυτό πεζογραφικό του βιβλίο ο Ν. Μπακόλας εισέρχεται σε μία καινούργια φάση της συγγραφικής του πορείας. Νομίζω ότι πλέον έχει σταθεροποιήσει το περίγραμμα του λογοτεχνικού προσώπου του, ότι έχει αφομοιώσει οριστικά τα όποια άλλογενή ύφολογικά και συντακτικά του δάνεια και έχει αποδιοργανωθεί από πρότυπα τα όποια έκαμαν λίγο πολύ εμφανή την παρουσία των στα προηγούμενα του κείμενα. Αν στον «Κήπο των Πριγκητών», στα «Εμβατήρια» και στον «Υπνο-Θάνατο» ήταν κατά κάποιον βαθμό έκδηλη ή παρουσία του Φώκνερ, τουλάχιστον ως επένδυση ύφους και συντακτικής δομής, στην «Μυθολογία» ο Μπακόλας, χωρίς να έρχεται σε πλήρη ρήξη με την ως σήμερα παραγωγή του, επιλέγει εκείνον τον θεματικό χώρο ο οποίος είναι βιωμένος εντός του είτε σαν μνεμειακή παράδοση είτε σαν υπαρξιακή συνέχεια.

Η «Μυθολογία» βυθίζεται μέσα στον ιστορικό χρόνο της ελληνικής κοινωνίας. Ο Νικόλας, πρόγονος μάλλον του συγγραφέα, εγκαταλείπει την νομαδική ζωή και την πατρική εστία, κατά τα τέλη του περασμένου αιώνα, οδηγούμενος σ' αυτήν του την απόδραση από το δράμα της πόλεως (θι σσιαλονικής), μυθικού πάντοτε σημείου έλλξεως για αυτόν που δεν τον κρατούν τα δεσμά της οικείας γης. Πίσω του αφήνει έναν τόπο απόλυτα δεμένον με την νομοτέλεια της φύσης, όπου η ζωή καθορίζεται από κανόνες διαρκείς και αμείλικτους. Ο Νικόλας αντιδρώντας στην παράδοση και την μοίρα προαιωνίων επιταγών έρχεται στην πόλη, γίνεται νοικοκύρης, οικογενειάρχης - δεν μπορεί, ωστόσο να υπερβεί τους θεσμούς και τις καταβολές που του κληροδότησε η κοινωνική του προέλευση. Παρά την πρόσκαιρη οικονομική του άνοδο έκτενο που θα τον συνθλίψει τελικά είναι η διάλυση του σπιτικού του. Η παρακμή των κατοίκων της πόλεως, παρακμή ήθικη και σωματική (προσοφιλές στοιχείο που θεομοθετεί όλες σχεδόν τις αφηγήσεις του Ν. Μπακόλα) δεν αναχαιτίζεται από καμιά αντίσταση κοινωνική. Ο πρόγονος του συγγραφέα μη έχοντας, ουσιαστικά, ουδεμία σχέση με την άτεγκτη έθμικη νομοτέλεια των κανόνων του έμποριου, δυνας κατά βάση δεμένος με την γη, θα αναλώσει κάθε προσπάθεια του σ' έναν αγώνα μοίρατα σχεδόν χαμένο.

Με την «Μυθολογία» ο Ν. Μπακόλας συνδέει τα πρόσωπα του «Κήπου των Πριγκητών» με τους γενητόρες των. Είναι ή άπαρχη ενός οικογενειακού έπους που